

LØST OG FAST OM EN KVÆRNREJSE

Forberedelser

Normal rutine med indsamling af salgsmateriale, diskussionspunkter etc., men denne gang besværliggjort af ændrede indrejseregler for Yemen og Ethiopien, hvilket gør, at jeg ikke når at få visum til disse lande. På grund af andre planlagte aktiviteter umiddelbart efter denne rejse vil det ikke være muligt at udsætte den, til disse ting er bragt i orden, så jeg drager afsted og håber, at problemerne løses undervejs.

Turen starter ikke særlig godt, idet jeg efter at være kørt fra Søby kl. 6.00 fredag morgen må vente yderligere 6 timer i København p.g.a. maskinskade i flyet til Jeddah, Saudi Arabien, hvor vi dog endelig ankommer kl. 0.30 lørdag morgen.

Saudi Arabien

Den ugentlige helligdag i de muhamedanske lande er fredag, og jeg kunne derfor begynde på mine besøg straks lørdag morgen. Saudi Arabien styres og regeres helt efter den muhamedanske bibel, Koranens, bud. Koranen er egentlig en besynderlig bog, idet den dels giver anledning til meget stærk modstand mod kommunisme, da denne ideologi "tilbedes" som en gud, men samtidig giver Koranen en række sociale henstillinger, som har gjort, at disse love og regler nedskrevet for over 1300 år siden stadig er et bæredygtigt grundlag for al lov og retsvæsen. Eksempelvis kan nævnes, at det ikke er muhamedanerne tilladt at beregne sig rente af udlånte penge, og vor forhandler i Jeddah, Baghanem, nægter at modtage renter fra sin bank af firmaets indestående, som alt efter varebetalingen let andrager nogle mill. kroner. Begrundelsen herfor er, at de folk, hvis talenter og position har givet økonomisk ge-

vinst, straks skal geninvestere pengene til gavn for det økonomiske kredsløb, og dermed også for den mindre velstillede del af befolkningen.

Yemen

Efter at jeg hos Yemens ambassade i Jeddah har fået visum, kan jeg som planlagt flyve videre til Sana'a, hovedstaden i Nordyemen. Jeg kører straks videre i bil til Taiz, hvor vor forhandler, Abdulla Mohamed Nooman, bor. Denne tur, som for ca. 10 år siden ville vare en måneds tid med transport på kamel- eller æselryg, klarer en taxa nu på 3½ time. Undervejs gør vi holdt for at spise aftensmad i en lokal landsby bestående af et halvt hundrede lerklinede hytter. Over et ildsted fyret med trækul i et bulet aluminiumsfad snurrede dagens ret: bønner i tomatsovs. Maden blev serveret i en emaljeret blikskål, som sammen med et par flade arabiske brød nærmest som pandekager, udgjorde opdækningen. "Pandekagerne" rives i passende stykker, som man benytter til at opsamle bønneretten i. Bagefter blev serveret en kop dampende varm the med nelliker og masser af sukker. Maden smagte udmærket, og da jeg iøvrigt ikke havde fået noget siden morgenmad 12 timer tidligere, kunne jeg endog klemme en appelsin ned bagefter.

Tekst til billedet side 4: Urolighederne mellem Nord- og Sydye-men, som kan kontrollere indsejlingen til Det Røde Hav, har nu stormagternes interesse.

Generelt har udviklingen i Mellemøsten været helt fantastisk siden mine første besøg i området i 1972, men netop i Yemen er der ikke sket de store ting. Dog kunne vi i denne lille landsby nyde vor aftensmad i skåret af elektrisk lys, hvor der tidligere kun har været kerosinlamper. Elektrificeringen startede især under den forrige præsident, Al Hamdi, d.v.s. for ca. 3 år siden, idet yemenitiske præsidenters levetid på det sidste har været på max. 2 år. Under mine 5 besøg i landet har der været 4 forskellige præsidenter, og der er stadigvæk uro, som man mener består i infiltrationer fra det kommunistiske Sydye-men. På et enkelt døgn i Taiz sprang der 3 bomber, hvoraf den ene, som dræbte ca. 10 mennesker, eksploderede et par hundrede meter fra, hvor vi stod ved Noomans forretning i færd med at nyde synet af to netop solgte kværne, der var ved at blive læsset på lastbiler.

For mindst hver 50 kilometer, og nær de store byer oftere, standses man af militær, som skal undersøge evt. mistænkelige biler og personer. Det må dog være deres egne, de mistanker mest, idet man altid lod os køre efter at have set en udlænding i bilen.

Traditionen med at lukke byer om natten, går århunderer tilbage til den tid, hvor der var store lerklinede mure omkring alle bysamfund. I den indre del af hovedstaden Sana'a er der stadigvæk mur omkring, og portene er lukkede fra midnat til kl. 6 om morgenen. I Taiz er langt den største del af byen udenfor murene, men alligevel holdt der kl. 5 den morgen, vi kørte til lufthavnen i Hodeidah (ca. 280 km) over 100 lastbiler, som ventede på at komme ind i byen med varer fra havnen i Hodei-

dah. Dette giver en naturlig handelsmulighed for de lokale gæstgiverier, som udlejer brikse bestående af en treramme med 4 ben surret fast af en speciel sejt græssort, som også anvendes til at lave sengebunde. Forsynet med sit natteleje placerer chaufføren sengen foran sin lastvogn, hyller sig ind i et tæppe fra top til tå og sover så til den lyse morgen.

Porten til den indre by i Yemens hovedstad, Sana'a.

Som nævnt solgte Nooman en dag 2 kværne, og den ene køber fortalte, at i hans landsby boede der ca. 1000 mennesker, og der var allerede 6 kværne i sving. Kværnejerne er de privilegerede, som ofte har fået råd til anskaffelsen (ca. 15000 kr. for kværn og dieselmotor) med penge hjemsendt fra familie, der arbejder i Saudi Arabien. Beboere fra landsbyen og egnen der omkring bringer så deres korn til formaling, og det koster ca. 10 kr. for en sæk mel kværnet på ca. ¼ time.

Inflation

De fleste mellemøstlige lande har i de senere år oplevet inflation langt værre, end hvad vi i Europa kender til. Ikke alene er priserne steget, bl.a. som følge af deres egne forhøjede oliepriser, men også fordi de mange penge i omløb har forårsaget, at økonomien mange steder er løbet helt løbsk som

følge af ubalance mellem udbud og efterspørgsel. I en arabisk avis i Jeddah så jeg en vittighedstegning, der forestillede en beduin med sin nærmeste familie (ca. 10) omkring det traditionelle fad med ris og en stegt kylling i midten. Ifølge teksten nedenunder beklagede manden sig over, at dette beskedne måltid havde kostet ham det samme, som hvad et helt bryllup tidligere kostede - og når araberne holder bryllup, bliver der normalt ikke sparet på nogen måde. I Yemen har der også været inflation, men samtidig har man nydt godt af de stigende lønninger til de ca. 2 mill. yemenitter, der arbejder i Saudi Arabien, og hvis overførsler til slægtninge i hjemlandet udgør Yemens omtrent eneste indtægtskilde af fremmed valuta udover internationale hjælpeprogrammer. Min taxachauffør beklagede sig dog meget over, at en kone nu kan koste op til ca. 40-50000 kr. Jeg tænkte på de meget fattige og primitive forhold, som de fleste yemenitter lever under, og kommenterede, at det var mange penge at give, da man jo ikke i forvejen kender hinanden - bortgiftning er stadig fremherskende i Yemen. Det var dog ikke noget større problem, sagde han, idet kvinderne var opdraget til at være lydige koner og mødre, og at man iøvrigt - hvis det gik helt galt - kunne returnere pigen og få halvdelen af prisen tilbage.

Etiopien

Jeg fløj videre fra Hodeidah med et gammelt Dakota-fly. Jeg har været der mange gange, men alligevel gyser det lidt, når man for enden af startbanen ser vrage af et par havarerede fly - de kunne dog i det mindste skovle lidt sand over.

På vej
mod
Ethiopien.

Efter en mellemlanding i Djibouti ankom jeg til Etiopien sidst på eftermiddagen, og medens flyveturen i klart solskin havde afsløret det meget grønne og frugtbare etiopiske højland, var det meget kraftigt regnvejr, da vi ankom til hovedstaden Addis Ababa. En af vore forbindelser i Addis Ababa havde lovet at være i lufthavnen for at arrangere et transitvisum, men det viste sig senere, at han havde glemt at se ordentlig efter, hvornår jeg ankom, og at han derfor allerede var gået hjem. Transitvisum er normalt på 24 timer, men "for denne ene gangs skyld" gav paskontrolløren mig de ønskede 5 dage.

Udover Ægypten er Etiopien det eneste land i Afrika med en tilsvarende gammel kultur. Dronningen af Saba boede her, og det var efter et besøg hos kong Solomon i Jerusalem, at hun fødte sønnen Menelik, der var den første hersker i dette verdens ældste kejsersønder. Situationen er nu ændret, idet den sidste kejsersønder, Haile Selassie, som hævdede at være den 225. repræsentant efter Menelik, blev afsat af militæret i 1974, og landet styres nu efter Lenins og Marx's doktriner med russisk og cubansk hjælp.

Vor forhandler i Etiopien arrangerer her kværndemonstration i en landsby.

Krigene med Somalia i Ogadørkenen og med frihedsbevægelsen i E-retrea har kostet dyrt. Mange steder i byen og især omkring hospitalet er der mennesker med halve ben, blot med et stykke plaster ved benstumpen, eller med andre makabre legemsmangler. Det socialistiske regime har forbudt tiggeri, men da mennesker jo skal spise hver dag, må de jo på en eller anden måde skaffe sig en indtægt. Lørdag morgen er vejen ud til en af de omkringliggende skove næsten ufremkommelig for æsler og kvinder med store bundter eucalyptustræ og blade på ryggen, som bringes ind til markedet. Også det øvrige udbud bærer præg af trange kår: gamle mænd og kvinder, formentlig fra fjernliggende egne, er trasket ind til byen for at sælge deres produkter, der kan være et par kilo løg, en smule krydderier eller lidt korn, som de så har søret ud foran sig på jorden på et stykke plastic eller papir. Hvis de er så heldige at få det solgt, kan det måske indbringe et par kroner. Aldrig har vist en SKIOLD kuglepen gjort så stor lykke, som hos den unge mand, hvis bror studerer medicin i København, og som benyttede chancen, da han så en udlænding, til at følge med mig rundt og få opfrisket sine engelskkundskaber. Tilsyneladende er det meget få udlændinge, der vover sig ned på dette store lokale marked.

I forbindelse med kværndemonstration var der arrangeret en slags lokal ringridning. På billedet ses deltagerne i fuldt udstyr inden det går løs.

Et helt andet syn møder der mig på Revolutionspladsen, som for flere millioner kroner er bygget om til at kunne fremvise store militærparader og med en ny tribune til landets ledere, med kammerat Mengusto i spidsen. I baggrunden er der store plakater med Marx og Lenin, og nogle børn går og øver strækmarch. Dette gentager sig mandag morgen, hvor præsidenten fra nabolandet Kenya kommer på officielt besøg. Alt hvad der kan krybe og gå er udkommanderet for langs ruten fra lufthavnen at hylde de to ledere - piger i farverige træningsdragter (uniformer), skolebørn, repræsentanter fra forskellige politiske organisationer med skilte, der hylder revolutionen og opfordrer til fred i verden. Symbolsk har nogle trægevarer over skuldrene, mens lastbiler med svært bevåbnede cubanere holder øje med eventuelle uromagere.

Sudan

Sædvanligvis betragtes Khartoum, hovedstaden i Sudan, som noget af det mest tørstesløse: beliggende i en ørken, med et klima, der oftest medfører temperaturer på 35-50° varme, og med temmelig fattige og uordnede forhold. Alligevel følte det underligt befriende, da jeg ankom fra Addis Ababa, allerede på vej ind fra lufthavnen blot at se folk gå på gaden: fattige, men ranke og værdige - disse mennesker har tydeligvis ingen luksustilværelse, men til gengæld noget meget vigtigt, som mange autoritære ledere under et eller andet påskud gerne vil "lette" dem for, nemlig friheden.

Billedet på næste side er fra grøntsagsmarkedet i Khartoum.

staden. - Vi er faktisk med til at give millioner af mennesker deres daglige brød.

Søren Padkjær

MÅNEDENS FOTO

SVEJSEAUTOMAT. Operatør Niels Albertsen.

Denne svejseautomat, som jeg betjener, er en decideret specialmaskine, idet den kun kan svejse møllehuse. Gevinsten med den er, at operationen kun varer 4 min. pr. hus. Ligeledes er svejsesømmen mere holdbar end ved manuel svejsning, og sømmen er lige høj hele vejen rundt på møllehuset. Herved undgår vi at skulle slibe svejsningen med vinkelsliber til slut. Maskinen er ca. 4 år gammel.

Under opholdet var jeg en aften inviteret hjem til en af de ansatte hos vor forhandler. Mens vi sad i gården - lerklinet hus med mur omkring - fortalte hans friske 80-årige far, som stadig er aktiv med hjemmeproduktion af sirup, at da han kom til Khartoum var byen beliggende i en stor regnskov. Huset, hvor vi sad, med ørkensandet fygende i smøgen uden for, var bygget på en plads hugget fri for store træer - samme bevoksning, som man nu skal flere hundrede kilometer sydpå for at finde. Mange lande i området har mærket denne markante udvidelse af ørkenområderne; Sudan er her i en gunstigere situation end de fleste, idet landet gennemstrømmes af den vandrige Nil, og dermed ved kunstvandring kan høste flere årlige afgrøder fra hvad, der ellers ville være ørkenslette.

I hele landet, som er ca. 60 gange så stort som Danmark, findes i alt ca. 1500 km asfalterede veje, og befolkningen har derfor ringe mulighed for handelssamkvem i dagligdagen. Brød er hovedernæringskilden, og derfor er vore kvarne næsten en livsbetingelse for indbyggerne i de fleste byer uden for hoved-

Slaglen

Personaleblad for ansatte på Sæby Jernstøberi & Maskinfabrik A/S

Nr. 35 - Marts 1979 - 10. årgang

التوريد

Dette var en del af mærkningen på 25 PICCOLOER, som vi i november 1978 sendte til Melleløsten. Araber Knud (Jensen) blev dog ikke afskrækket af de noget usædvanlige tegn, og alle kasserne blev forsynet med den komplette mærkning.

fortsættes side 2

Araber Knud under pakning af foderanlæg til Melleløsten.

1763 Jensen